

በተሻሻለው የዘመን ኢንሹራንስ አ.ማ ላይ የተደረጉ ረቂቅ የመመስረቻ ፅሁፍ ለውጦችን በተመለከተ የቀረበ ማብራሪያ

1. መግቢያ

አሁን በስራ ላይ ያለው የኩባንያው የመመስረቻ ፅሁፍ በኩባንያው ባለአክሲዮኖች ፀድቆ በሰነዶች ማረጋገጫና ምዝገባ ፅ/ቤት ጥቅምት 03 ቀን 2016 ዓ.ም መመዝገቡ ይታወሳል። ይህ ሰነድ ከፀደቀ በኋላ በመመስረቻ ፅሁፍ ውስጥ በአፃፃፍ ግድፈት ከተጓደሉ ቃላቶች እና በኢትዮጵያ ብሄራዊ ባንክ መመሪያዎች መነሻ በማድረግ ማሻሻያ ማድረግ በማስፈለጉ ይህን በመመስረቻ ፅሁፍ ውስጥ የተደረጉትን ማሻሻያዎች የኩባንያው ባለአክሲዮኖች 5ኛ አስቸኳይ ጠቅላላ ጉባኤ እንዲያፀድቀው እንጠይቃለን።

2. የማህበሩን የመመስረቻ ፅሁፍ በድጋሚ ማሻሻል ለምን አስፈለገ?

- አሁን በስራ ላይ ያለውን የመመስረቻ ፅሁፍ በሰነዶቹ ላይ ያሉትን መሰረታዊ ሀሳብ በጠበቀ መልኩ በደፈናው የተቀመጡትን ለማብራራትና በዝርዝር ለማስቀመጥ እና በተገቢው ህግ እና አንቀፅ ለመደገፍ፤
- ከኩባንያው የማኔጅመንት አባላት ጋር በመመካከርና በስራ ሂደት ያጋጠማቸውን ችግሮች በመለየት እና ለሥራው ጠቃሚ የሆኑ ሀሳቦችን በመመስረቻ ፅሁፍ ውስጥ እንዲካተት ለማድረግ ነው።

3. በማህበሩ መመስረቻ ፅሁፍ ላይ የተደረጉ ዋና ዋና ለውጦች ፤

4. በነበሩ የመመስረቻ ጽሁፍ አንቀፅ 6(3) ማንኛውም ሰው ባለአክሲዮን ሆኖ ለመመዝገብ ቢያንስ 10 አክሲዮኖች መፈረም ይኖርበታል። በሚለው አንቀፅ እና በአንቀፅ 8 (4) ላይ አንድ ባለአክሲዮን ከ5 በታች የሆኑትን አክሲዮኖች ነባር ላልሆነ ሰው በፍ/ቤት ትዕዛዝ ካልሆነ በስተቀር ሊያስተላልፍ አይችልም ። በሚለው አንቀፅ መካከል ዝቅተኛው አክሲዮን 10 በሆነበት አግባብ በሁለተኛው አንቀፅ ላይ 5 አክሲዮኖችን እንደ መለኪያ መቁጠሩ ከ6-9 አክሲዮኖችን ማስተላለፍ ይችላል የሚል መልዕክትን የሚሰጥ በመሆኑ በአንቀፅ 8 ንዑስ አንቀፅ 4 ላይ ያለውን ከአንቀፅ 6 ንዑስ 3 ጋር በሚስማማ መልኩ በዚህ አግባብ ማስተካከል በማስፈለጉ፡- በአንቀፅ 8 ንዑስ ቁጥር 4 አንድ ባለአክሲዮን ከአምስት በታች አክሲዮኖች በሚለው ምትክ ከ አስር በታች አክሲዮኖች በሚል ማሻሻያ ቢደረግበት እና አንቀፁ እንደሚከተለው ቢነበብ፡- **አንቀጽ 8 (4)** አንድ ባለአክሲዮን **ከአስር በታች** አክሲዮኖችን ነባር ባለአክሲዮን ላልሆነ ሰው በፍ/ቤት ትዕዛዝ ካልሆነ በስተቀር በሽያጭም ሆነ በስጦታ ማስተላለፍ አይችልም።

5. **አንቀፅ 10 (3)** ላይ እንዳለ የሚሰፍር ሆኖ በአፃፃፍ ግድፈት ላልተከፈለ ገንዘብ ለሚለው ገና ላልተከፈለ መባል ስላለበት በአንቀፁ ላይ ገና የሚል ቃል እንዲገባ ሆኖ እንደዚህ ቢነበብ፡- **ማናቸውም ለመግዛት የፈረመ ሰው ወይም ባለአክሲዮን የሆነ ሰው የራሱ የሆነውን አክሲዮን ያስተላለፈ እንደሆነ ካስተላለፈበት ጊዜ ጀምሮ ሁለት ዓመት ካለፈ በኋላ ገና ላልተከፈለው ገንዘብ ኃላፊነት የለበትም።**

6. **አንቀጽ 16 (1)** በአንቀጽ ውስጥ የተፃፉ "ጉባኤው" የሚለው ቃል ከሙሉ አንቀጽ ጋር ሲነበብ የትርጉም ልዩነት የሚያመጣ በመሆኑ ጉባኤው የሚለው ቃል "ጉባኤውን" በሚል ቃል "ን" ተጨምሮ በት ቢስተካከል እና እንደዚህ ቢነበብ፡- የጠቅላላ ጉባኤዎችን አጀንዳዎችን የማዘጋጀት ኃላፊነት ያለበት ጉባኤውን የጠራው አካል ነው። ማለትም ትርጉሙ ጉባኤው የጠራው ሳይሆን ጉባኤውን የጠራው (ቅድመ ጉባኤ) ጉባኤው ከመጠራቱ በፊት አጀንዳው በቦርድ ዳይሬክተር የሚያዝ በመሆኑ፤

7. **ነባሩ አንቀጽ 21 ስለ ጥቅም ግጭት** በንዑስ አንቀጽ 1 እና 2 ላይ የባለአክሲዮኖች እና የዳይሬክተሮችን የግል እና የሶስተኛ ወገን ከማህበሩ ጋር የጥቅም ግጭት ሲኖር ድምፅ የመስጠት መብት የሚነፍግ ሲሆን ከዚህ በመቀጠል ያለው ንዑስ አንቀጽ 3 ለምልዓተ ጉባኤው መሟላት ግን ከቁጥር ውስጥ ይገባሉ በሚለው ላይ ይህ ንዑስ አንቀጽ የሚያወራው ከላይ በተመሳሳይ አንቀጽ ውስጥ ስላሉት ንዑስ አንቀጽ 1 እና 2 ስለሆነ በአንቀጽ 21 (3) ላይ "በዚህ አንቀጽ ውስጥ የሚለው ሀሳብ **በአዲስ አንቀጽ 21 (3)** "በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 1 እና 2" የሚል ተካትቶበት እንደሚከተለው ተሻሽሎ ቢነበብ ፡-

ምልዓተ ጉባኤ በሚሰላበት ጊዜ በዚህ አንቀጽ ንዑስ 1 እና 2 ድምጽ የመስጠት መብት የተከለከሉ አክሲዮኖች ከቁጥር ውስጥ ይገባሉ።

8. **ነባሩ አንቀጽ 21 (4)** "በዚህ አንቀጽ በንዕስ አንቀጾች 1-3 የተደነገጉት እንደተጠበቁ ሆነው በባለአክሲዮኖች ጉባኤ ላይ ድምፅ በመስጠት መብት በነፃ መጠቀምን የሚቀንስ ማናቸውም ድንጋጌ አይፀናም ።" በሚለው ላይ በመጀመሪያ ደረጃ ከላይ ያሉት ንዑስ አንቀጾች በራሳቸው የመመስረቻው አካል በመሆናቸው እንዲሁም በአንቀጽ ውስጥ በነፃ በሚል የተቀመጠው ቃል አፃፃፍ ግድፈት ስላለበት እና በህግም በአስገዳጅነት የሚገደብ መብት ካለም ለእነሱም እውቅና ከመስጠት አንፃር ሙሉ አንቀጽ እንደሚከተለው ቢስተካከል፡- አንቀጽ 21 (4) **"በዚህ መመስረቻ ጽሑፍ፤ በኢትዮጵያ የንግድ ሕግ እንዲሁም በኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ የሚጣሉ ገደቦች እንደተጠበቁ ሆነው በባለአክሲዮኖች ጉባኤ ድምጽ በነፃነት የመስጠት የባለአክሲዮኖች መብት አይገደብም።"**

9. **ነባሩ አንቀጽ 22 ስለ ዳይሬክተሮች ቦርድ** በሚደነግገው ላይ ንዑስ አንቀጽ 22 (7) "ስለ ዳይሬክተሮች ቦርድ የአገልግሎት ክፍያ የብሄራዊ ባንክ መመሪያ የአገልግሎት ክፍያውን ገደቦት ሳለ እና ይህም በአንቀጽ ተጠቅሶ እያለ በድጋሚ የአገልግሎት ክፍያው ለባለአክሲዮኖች ከሚከፈለው የተጣራ ትርፍ 10% (አስር በመቶ) ሊበልጥ አይችልም" መባሉ የመቶኛ ስሌት ሊቀያየር የሚችል ከመሆኑ አንጻር እና በአንቀጹ ላይም የብሄራዊ ባንክ መመሪያ ገደብ መከበር ያለበት መሆኑ እስከተጠቀሰ ድረስ ፡- **አዲሱ 22 (7) የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ መመሪያ እንደተጠበቀ ሆኖ ለእያንዳንዱ ዳይሬክተር የሚከፈለው ማናቸውም የአገልግሎት ክፍያ ወይም ጥቅም በባለአክሲዮኖች መደበኛ ጠቅላላ ጉባኤ ይወሰናል።** ቢባል

10. **በአንቀጽ 23 ንዑስ ቁጥር 3.20** የዳይሬክተሮች ቦርድ ሥልጣን እና ተግባራት በሚለው አንቀጽ ውስጥ ቦርዱ የማህበሩን ሂሳብ ከዋና ሥራ አስኪያጅ እና ከሚመለከታቸው ከፍተኛ የስራ ኃላፊዎች ፈራሚዎች ጋር በመሆን በጋራ ያንቀሳቅሳሉ። የሚለው አንቀጽ ከአሰራር አንፃር አጠቃላይ ቦርዱ ሳይሆን የቦርድ ሰብሳቢው በመሆኑ ሊያስፈጸም የሚችለው ይህ አንቀጽ የዳይሬክተሮች ቦርድ ሰብሳቢ ስልጣን እና ተግባር በሚለው አንቀጽ 26 ውስጥ ቢካተት እና አንቀጽ 26 ከ1-6 የያዘ ሲሆን በሚሻሻለው መሰረት አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ 7 ድረስ ኖሮት **በ26 (7) የማህበሩን ሂሳብ ከዋና ስራ አስኪያጅ እና ከሚመለከታቸው ፈራሚ የሥራ ኃላፊዎች ጋር በመሆን ያንቀሳቅሳል። ተብሎ ቢካተት**

11. **አንቀጽ 23 3.21** "የማህበሩን ሂሳብ የሚያንቀሳቅስ የቦርድ አባል ይወክላል።" የሚለው የዳይሬክተሮችን ቦርድ ስልጣን እና ተግባራት የሚገልፀው ንዑስ አንቀጽ ቦርዱ የማህበሩን የዕለት ተዕለት የስራ እንቅስቃሴ ለሚመራው የማህበሩ ዋና ስራ አስፈጻሚ በተጨማሪነት መወከል የሚኖርበት በመሆኑ ንዑስ አንቀጽ በዚህ መልኩ ማሻሻያ ቢደረግበት **"የማህበሩን ሂሳብ የሚያንቀሳቅስ የቦርድ አባል ወይም ዋና ስራ አስፈጻሚን ይወክላል።"** በሚል ተስተካክሎ እንዲጻፍ፤

12. ነባሩ አንቀጽ 27 የዋና ስራ አስፈጻሚ ስልጣን እና ተግባር በሚዘረዝረው ንዑስ አንቀጾች በተራ ቁጥር 2. 2.3 **"የማህበሩን የሚንቀሳቀሱ ሀብቶች ይሸጣል...."** የሚለው የሚንቀሳቀሱ ብቻን የሚጠቅስ በመሆኑ የማይንቀሳቀሱ ሀብቶችንም የሚለው ተካትቶበት **ንዑስ አንቀጽ የማህበሩን የሚንቀሳቀሱ እና የማይንቀሳቀሱ ንብረቶች ይሸጣል ፤ይለውጣል፤ያስተላልፋል እነዚህን ህጋዊ ተግባራት ለመስፈጸም በማጎበሩ ስም የሚያከናውኑ ኃላፊዎች ወይስ ሰራተኞች ይወክላል ።"** ተብሎ እንዲጻፍ፤

13. ነባሩ አንቀጽ 27 ንዑስ አንቀጽ 2 (2.16) የመጨረሻው መስመር ላይ **መያዣ** ለማለት **መያዣ** የሚል በመሆኑ **"መያዣ ያደርጋል"** የሚለው ቃል **"መያዣ ያደርጋል"** በሚል የአፃፃፍ ግድፈቱ ተሻሻሎ እንዲጻፍ ቢደረግ

14. **ስለማህበሩ ሂሳቦች በአንቀጽ 31 ንዑስ አንቀጽ 1** ስለ ማህበሩ ሂሳቦች አያያዥ እና አመዘጋገብ ሥርዓት ላይ ተፈጻሚ የሚሆኑትን የመድን ህግ የኢትዮጵያ ብሄራዊ ባንክ መመሪያዎችን የሚጠቅስ ብቻ በመሆኑ እና አሁን ላይ የሂሳብ ስራው ዓለም አቀፍ በሆነው የሂሳብ አዘገጃጀት መርህም ተግባራዊ እየተደረገ ያለ በመሆኑ በአንቀጽ ላይ ይህ መርህም ቢካተት እና በዚህ መልኩ ቢሻሻል ፡- **አንቀጽ 31 (1)** በመድን ስራ አዋጅ ቁጥር 746/2004 እና የመድን ስራ /ማሻሻያ/ አዋጅ ቁጥር 1163/2012፤ የኢትዮጵያ ንግድ ህግ **፤ሀገራችን በተቀበለችው የዓለም አቀፍ የሂሳብ አዘገጃጀት መርህ** እና በኢትዮጵያ ብሄራዊ ባንክ መመሪያዎች መሰረት የሂሳብና የመዘግብት አያያዥ በተመለከቱ ድንጋጌዎች መሰረት በማህበሩ ሂሳብ አያያዥና አመዘጋገብም ላይ ተፈጻሚ ይሆናል።

15. መጠባበቂያ ሂሳብን ስለመያዝ አንቀፅ 34 ከ1-4 ንዑስ አንቀጾች ያሉት ሲሆን በተጨማሪነት የማህበሩን ካፒታል ከፍ ለማድረግ በሚታሰብበት ጊዜ የኢትዮጵያን ብሄራዊ ባንክ ፍቃድና መመሪያን ጠቅሶ መጠባበቂያውን መቀነስ እንችል ዘንድ በአንቀፁ ላይ ንዑስ አንቀፅ 5 ጨምረን ማለትም **34 (5)** "ሆኖም የማህበሩን ዋና ገንዘብ/ካፒታል/ ከፍ ለማድረግ ዓላማ ሲባል የኢትዮጵያ ብሔራዊ ባንክ የቅነሳውን ዝርዝር ሁኔታዎች አስመልክቶ አስቀድሞ በሚሰጠው ፈቃድና መመሪያ መሰረት ብቻ የማህበሩን መጠባበቂያ ሒሳብ መቀነስ ይቻላል።" የሚል አንቀፅ እንዲካተት ተደርጓል።

በመሆኑም ጠቅላላ ጉባኤው ዘመን ኢንሹራንስ አ.ማ በዳይሬክተሮች ቦርድ የተዘጋጀውን የመመስረቻ ፅሁፍ ማሻሻያ የባለአክሲዮኖች 5ኛ አስቸኳይ ጠቅላላ ጉባኤ በንግድ ህጉ አንቀፅ 401 (1) በተሰጠው ስልጣን መሠረት እንዲያፀድቀው የዳይሬክተሮች ቦርድ ጠቅላላ ጉባኤውን በማክበር እጠይቃለው።